

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Bratianu pohárköszöntője a bécsi találkozón

A román miniszterelnök elutazott az osztrák fővárosból

— Az Estilap eredeti távirata —

A Bécsben időzőtt Bratianu román miniszterelnök tiszteletére Grünberger dr. külügyminiszter dinét adott, amelyen Ausztria számos magasállású hivatalnok, Zimmermann dr. népszövetségi főmegbízott, sok diplomata és más előkelőség.

Grünberger dr. a következő pohárköszöntőt intézte Bratianuhoz:

— Miniszterelnök ur! A szövetségi kancellár urat szigorú orvosi rendelet legnagyobb sajnálatára eltiltotta attól, hogy ennél az asztalnál megjelenjék. Ezért az ő távollétében engem ért a szerencse, hogy önt üdvözöljem és önnel megmondjam, mily őszinte örömmel tölt el bennünket az ön látogatása. A meleg és ragyogó fogadtatás után amit az önök szép fővárosában az elmúlt februárban számunkra készítettek, hő vágyunk volt, hogy önöket közelebbről láthassuk és ez alkalommal nemcsak hálánkat akarjuk kifejezni a fogadtatásért, hanem ki akarjuk mutatni élénk szimpátiánkat Romániával és azzal a kiváló államférfiúval szemben, akinek kezébe le van téve a román politika intézése. A román kormány e politikájának fázisai ugyanarra a célra irányulnak, amit az osztrák kormány is el akar érni: az ország belső újjáépítését és gazdasági és pénzügyi fejlődését. A céloknak ebben az egyformaságban és békeérdekeinknek egyenlőségében látom én a gyökerét annak a barátságnak, amely szerencsére mindkét ország közt már fennáll és amelyet ápolni egyik legjobb feladatunk.

Grünberger dr. pohárát Feriánd király, Mária királyné, a román királyi család és Bratianu egészségére s Románia és népének virágzására ülti.

Bratianu miniszterelnök pohárköszöntője így hangzott:

Miniszter ur! A látogatás, amelyet ön és a kancellár ur, — akinek egészségi állapota bennünket fölötté érdekel — Bukarestben tettek, alkalmas volt nekünk arra, hogy a román nép és a román kormány baráti érzelmeit kifejezésre juttassuk. Boldognak érzem magam, hogy csodaszép fővárosukban ismételtelen kifejezhetem baráti érzelmeimet a köztársasággal és a kormánnyal szemben. Országaink politikáját irányító kívánság, hogy a békét biztosítsuk, erősítsük és ez a vágy őszinte és tartós egyetértést teremt a két ország között. A béke útján és a békés gyümölcsöshözó munkával kívánjuk mi a Duna felső és alsó folyásánál né-

peink jólétének új korszakát és az európai civilizáció haladását megalapozni. Ilyen alapokon felépült egyetértést semmi sem zavarhatja és mi igyekeznünk fogunk a két ország közt máris fennálló barátságos kapcsolatot tovább fejleszteni. A rendkívül szívélyes szavak, amiket ön hozzám intézni kegyeskedett, ugyancsak a nyájas és pompás fogadtatás, értékes bizonyosságul szolgálnak számomra arra nézve, hogy a Románia iránt most kifejezett érzelmek és kívánságok visszhangra fognak találni Ausztriában. Mély hálámat fejezem ki a fogadtatásért, amire Ausztriában találtam.

Bratianu pohárát az osztrák köztársaság virágzására és a köztársasági elnök egészségére ültette, egyben teljes felgyógyulást kívánt Seipel kancellárnak akit rendkívül nagyrabecsül.

Ma különben Bécsből azt táviratozzák, hogy Bratianu Jonel román miniszterelnök tegnap elhagyta az osztrák fővárost. A pályaudvaron Bratianu elutazásakor megjelent Grünberger külügyminiszter, Mitileanu bécsi román követ, az osztrák kancellár és a miniszterelnök megbízottai, akik meleg barátsággal vettek búcsút a vendégtől.

bűnös a súlyosan kompromittáló panamában, viselni fogja annak minden következményeit. A büntetés bárkit érjen, nem fog elmaradni.

Ami végül azokat a kombinációkat illeti, amelyek az utlevél-visszaélések következtében beálló részleges kormányválságról szólnak, abszurd feltevések, mert hiszen a kormánynak a parlament közeli megnyitásáig harmonikus munkára van szüksége.

A felhivatalos kommunikációban az az egyetlen messzehangzó megjegyzés a fontos, hogy a bűnös, az bűnhődni fog. Az Adeverul értesülése szerint pedig Vaitoianu közlekedésügyi miniszter öccsét, aki belügyi vezérigazgató, súlyosan kompromittálja a panama leleplezése.

A fogarasi parasztfokiól amerikai utlevélre összeszedett közel 10.000 dollár mindenestire hozzá került.

Igy az ő súlyos botránya magával hozhatja Vaitoianu miniszter bukását is.

A kompromittált Vaitoianu

A kormány felhivatalos közleménye az utlevél-botrány ügyében

Bukarestből táviratozzák, hogy illetékes helyen felhatalmazták a Radort a következők közlésére:

Több bukaresti és erdélyi lapban az a híradás látott napvilágot, hogy a miniszterelnök a belügyminiszteriumba felfedezett utlevélpanamák miatt meg-

szakítja külföldi útját és sürgősen hazatér Bukarestbe. Ezt a hírt a kormány a legerélyesebben megcáfolja. Ugyanakkor azonban szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a kormánynak semmi oka nincs eltussolni a nagyszabású visszaélést. Bárki

Botrányos verekedés a magyar nemzetgyűlésen

Bethlen és Nagy Vince viharos összecsapása — Szenzációs leleplezések a csongrádi merénylet itéletéről

— Az Estilap eredeti távirata —

A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén az interpellációkat tárgyalták. Számos interpellációt töröltek, vagy elhalasztottak.

Esztergályos János szocialista képviselő a rendőri és csendőri vállalatokat teszi szóvá. Eseteket sorol fel testi bántalmazásokról és éjjeli vállalatokról. Kéri a bűnösök azonnali elbocsátását.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Nagy Vince interpellációjában élesen bírálja a kormány politikáját. Kifogásolja, hogy míg a régi atrocitások szerzői szabadon járnak, Garami és Lovász a vádlottak padjára kerülnek.

A szociáldemokraták és Kossuth-pártiak lelkesen éljenek Garamit és Lovászyt.

Nagy Vince folytatja beszédét és rámutat arra, hogy a kormánynak amnesztíával kellett volna tisztázni a helyzetet.

Az ellenzék padsoraiból újból éljelezni kezdik Lovászyt és Garamit, mi-

re a jobboldalról gunyosan megjegyzik:

— Éljen a baranyai köztársaság!
A szélsőbaloldaliak visszakiáltják:
— Meglesz!

Nagy Vince ezután arról beszél, hogy a szegedi kormány köztársasági alapon állott és Bethlen ennek volt a követe.

Bethlen miniszterelnök ingerülten közbekiált:

— Hazugság! Rosszakaratú hitesztelés!

Nagy Vince rátér az orosz-magyar szerződés bírálatára és kifejti, hogy elfogadná az egyezményt, ha arra kényszerítő okok lennének, de látja, hogy csupán egynéhány gyárilárosról van szó, ezek befolyásolták a kormányt. Bírálja a kormány által hangoztatott áldemokráciát.

Bethlen újból közbeszól: Gyalázkodó politika az, amit önök csinálnak. Nem illik becsületes magyar emberhez!

A miniszterelnök kijelentését nagy tapssal fogadják a jobboldalon, mire a

baloldali képviselők felugráltnak, a padot verik.

Viharos jelenetek közben folytatja Nagy Vince beszédét és azt állítja, hogy a magyar kormány kacérkodik a szovjettal, mint minden reakció a szélsőségekkel. Előterjeszti interpellációját és kérdezi a kormányt, hajlandó-e a Genfben hirdetett demokrácia alapelveinek megvalósítása érdekében az általános választójogról szóló törvényjavaslatot betervezni, a numerus clausust eltörölni, az esküdszék intézményét visszaállítani, az internálótábor megszüntetni és a szovjetszerződés tervét elejteni?

Az interpellációra Bethlen miniszterelnök nyomban válaszol és kijelenti, lehet, hogy a magyarországi kommunizmus kialakulása tette lehetetlenné a demokrácia kifejlődését, de a közvélemény megutálta a demokráciának azt a fajtáját, amelyet az interpelláló képviselt.

Nagy vihar tör ki a demokratáknál és a szociáldemokratáknál.

Bethlen folytatja: Mikor Károlyi Mihály uralmon volt és a demokráciát hirdette, a nemzet egy kis társaságot látott, amely felhasználta a nemzet szerszencét, hogy saját magát politikai hatalomhoz juttassa. Ezzel visszaélve azokat a jelszavakat és közszabadságokat, amelyeket fennen hirdetett, sárba tiporta. Csodálkozik, hogy a szovjetekkel való egyezmény ügyében annak a kormánynak tagja tesz neki szemrehányást, amely átadta a kommunistáknak a hatalmat.

Nagy Vince közbekiált: Hazudik! A baloldalon óriási zaj, Nagy Vincét többszöri rendreutasítás címén a mentelmi bizottság elé utasítják.

Bethlen kijelenti, hogy két bizonyíték van a kezei közt arról, hogy Károlyi adta át a hatalmat Kun Bélának. Az egyik a jelenlevő Ugron Gábor, akivel Károlyi közölte a dolgot, a másik a munkástanács ülése, amelyen felolvasták Károlyi proklamációját, aki magát meggyőződéses kommunistának vallotta.

— Azt állítja Nagy Vince — folytatja Bethlen — hogy a kapitalizmus viszi a kormányt az oroszokkal való egyezmény útjára és hogy az összes európai országoknak bojkottjával kelleni lehetetlenné tenni a szovjetet. Ne neki tegyen szemrehányást Nagy Vince, hanem emigráns barátainak, akik a szovjet pénzből élnek.

Fábián Béla a csongrádi merénylek perében terjeszt elő interpellációt. Állítja, hogy a merénylettel gyanúsított Piroksa János és Simkó György december 28-án telefonbeszélgetést folytattak Zsirkayval és Eckhardt Tiborral. Eckhardt telefonon azt az utasítást adta, hogy a bíróság előtt azt kell vallani, hogy a vádlottakat ütötték-verték, ezért történtek beismerő vallomások. Még a tárgyalás előtt figyelmeztette az igazságügyminisztert, hogy a vádlottakat fel fogják menteni. Felemlíti, hogy a vádlottak a tárgyaláson Diószeghy miniszteri tanácsost megfenyegették.

Ulain indulatosan közbekiált: Hazudik!

Nagy Ernő közbeszólásával a bíróságra tesz sértő megjegyzést, mire Ulain az elnök felé fordulva kérdi:

Mi az nincs rendreutasítás, vagy már ön is bérence a bizalmi rendszernek?

Óriási zaj tör ki erre, a kormánypárti képviselők tiltakozva kiabálnak, majd

Berky Imre és Hadry Lőrinc képviselők Ulain felé rohannak mire az halottsapadtan feláll. Óriási tumultus keletkezik, többen közbevetik magukat, hogy megakadályozzák a találkozás, de Hadry váratlanul előreugrik, közvetlenül Ulain közelébe ér és többször rásujt. Mielőtt a verekedés továbbfejülne, lefogják őket. Ulain mindénáron ki akar szabadulni a képviselők gyűrűjéből, teljesen magánkívül van, ordít, hadonászik.

Az elnök a nagy zajban az ülést felüggeszti.

Az ülés újból való megnyitása után az elnök Nagy Ernőt rendreutasítja, Ulaint pedig mentelmi bizottság elé küldik.

A zaj csillapultával Fábián Béla folytatja beszédét és megállapítja, hogy

az összes bombamerényletek számai a Sörház-utcába vezetnek. Kérdi a miniszterelnököt hajlandó-e az Ébredők Egyesületét azonnal feloszlatni?

Az interpellációra Bethlen miniszterelnök és Peethy Pál igazságügyminisz-

ter válaszolnak és a bíróság fügegtlen-ségét veszik védelmükbe. De Bethlen kijelenti, hogy bármely bűnügy nyomá-

ra jönnek a Sörház-utcaival kapcsolato-san, most már haladéktalanul feloszlát-ják az Ébredők Magyarok Egyesületét.

Atlantic mozgó Apolló mozgó

9 1/4 órákor

520

5, 7 és 9 órákor

1924. október 9 - 11-ig

csütörtöktől szombatig

Mennyit ér az asszony?

Érdekfeszítő társadalmi dráma 6 hosszú felvonásban

A főszerepben: Louise Hoff

Ezt megelőzi „Az örökség” 2 felvonásos vígjáték

Rossz időjárás esetében az Atlantic mozgó előadása is az Apollóban tartatik meg

Hirek

Személyi változások a Hitelbank vezetésében

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A Magyarországi arról értesül, hogy a Hitelbank három vezérigazgatója és pedig Klein Gyula, báró Ullmann és Kovács Géza lemondani készül. Az igazgatóság többsége Klein Gyula lemondását — hír szerint — közömbösen fogadja, mert Klein elvesztette a Rotschild-ház rokonszenvét. Kovács már évek óta nem tevékenykedik, s egyedül báró Kornfeld Pál fejt ki eredményes működést. A hétfői tőzsdekrackhoz hozzájárult Klein részvényállományának piacradobása, amivel a Hitelbank részvényeinek árfolyamát döbbenetesen lecsorította.

A bank az Estben cáfolja, mintha a részvénykiosztás nyomán az igazgatóság tagjai között egyenetlenkedés támadt volna.

* A munkaügyi felügyelő a munkásügyek képviselője. Vas- és a Tódor munkaügyi felügyelő rendeletet kapott a belügyminiszteriumból, hogy a közigazgatási természetű tárgyalásokon a jövőben mint a munkásügyek képviselője vegyen részt. Dr. Popovici Miklós prefektus a miniszter döntését hivatalos átíratban közölte az összes hatóságokkal.

* Szöllőssy táblabíró fenyegetője a bíróság előtt. Ma délután kezdte tárgyalni a törvényszék Bogdan Manea tanácsa Szabó Lajos bűnpörét. Szabó ellen az a vád, hogy életveszélyes fenyegetéseket küldözött Szöllőssy Gyula dr. törvényszéki tanácselnökhöz, aki öt többször elítélte. Lapunk zártakor a tárgyalás még tart.

* Az uri betörő a váradai ítéletábrán. Nistor Tibor, az ismert uri betörő a törvényszék a nyár elején két és fél évi börtönre ítélte. A tábla büntető tanácsa tegnap jóváhagyta ezt az ítéletet.

* Az Orsolyazárda művésztoábbképzője is megnyílik. A továbbképző festő tanfolyama e hó 13-án veszi kezdetét. A tanfolyam vezetője Lestyán Béla festőművész. A komoly haladást tartva szem előtt csak korlátozott szám-ban veszünk fel növendékeket, így csak

pár hely áll még a tanulni akarók rendelkezésére. Heti kétszer két óra havi tandíja 350 lei. A tanórák ideje: hétfő és csütörtök d. u. 3—5-ig. November hónapban gyors és gépiró tanfolyam veszi kezdetét, magyar, román, német nyelven, különös tekintettel a bank gyakorlatra. Mindkét tanfolyamra jelentkezni a mai naptól lehet a Zárda igazgatóságánál.

x Szombat este lesz a Bartók hangverseny. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

x Vasárnap délután 4 órákor NAC—Törökvis mérkőzés lesz a szövetség rendezésében. Ez a mérkőzés egyúttal revanch jelleggel is bír. Előzőleg Máramaros-szigeti S. E.—Makkabea bajnokj mérkőzés.

Bőr és talp legolcsóbb Salgónál

Jackie Coogan levele a nagyvárad Apolló mozi igazgatójához

A világhírű gyermekművész Váradra készül

Rein Jenő az Apolló és Atlantic mozgószínház igazgatója nemrégiben Párisban járt, ahol a szezon leghatalmasabb filmszenzációt kötötte le, amelyek közül több óriási francia film már legközelebb az Apolló műsorára kerül. Rein direktor Párisban a Pathé Frères révén összeköttetést talált a kis Jackie Cooganhoz, aki abban az időben indult európai útjára. A nagyvárad moziigazgató a Pathé üzemek művészi vezetőjénél villáreggelin találkozott a világhírű kis film-művész menagerjével, aki melegen érdeklődött a közep európai mozivisnyok felől s nagy örömmel értesült róla, hogy Jackie ezen a tájon is a legnépszerűbb filmstarok közé tartozik. A menager elmondta az európai utiprogramot. Rein elgondolkodott, aztán mosolyogva fordult az amerikaihoz:

— Mi volna ha Jackiet elhozná körutján mifelénk?

A menagernek tetszett az ötlet. Nem tartotta lehetetlennek, hogy beilleszti a programba. Persze amerikai ember azonnal a busziesre tért s a kérdés anyagi része iránt érdeklődött. Rein Jenő a modern vállalkozó biztos me-részségével adta elő nézetét s egykét-tőre már meg is állapodtak a feltételekben, azaz hogy a továbbiakról értesítést kap az Apolló.

* Uj ügyvéd. Petry Gyula dr., a nagyvárad jogászfijuság egyik legképzettebb tagja, tegnap kitűnő sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

x Rubinstein Erna a világ legnagyobb hegedűművésznője e hó 27-én tartja hangversenyét a Kath. Körben. Jegyeket előjegyez a Musica.

x Akarja tudni, Mennyit ér az asszony? Nézze meg az Apolló és Atlantic mozgó legújabb amerikai slágerfilmjét, amely a legérdekfeszítőbb stílusban tárgyalja és igazolja az iszta, erkölcsös asszony diadalát, a könnyelmű, léha asszony felett. Louist Huff, ez a kivételes tehetségű, szép amerikai művésznő alakítja a fő-női szerepet. A roppant érdekes, mindvégig lebilincselő drámát egy 2 felvonásos vígjáték, az Örökség előzi meg.

x Uj női divatüzlet. A Ferdinánd király és a Ciorogar (Uri) utca sarkán új cég nyílt meg: Markovits József divatkereskedése. Csupán a cég új, azonban maga a tulajdonos Nagyvárad kereskedővilágának régi, ismert tagja. Markovits József 12 évig volt az ifj. Kohn Sámuel cég üzletvezetője, majd mint a Markovits és Weinberger cégtulajdonos beltagja és mint nagy külföldi gyárak képviselője dolgozott, kiváló szakértelme, a legjobb beszerzési forrásokkal való szoros összeköttetése és előzékeny kereskedői gyakorlata révén a közönség legszélesebb rétegei becsülik és így természetesen, hogy új üzlete csakhamar keresett beszerzési hely lesz annál is inkább, mert árai a legolcsóbbak lesznek és áruit teljes felelősség mellett fogja árusítani.

Purgó békeminőségben újból kapható. 2

x Kegyelet a Sas alatt.

Tegnap aztán angol bélyeggel levél érkezett. A menager még Londonból küldte, ahonnan késéssel jött az érdekes levél, amelyben az impressárió arról értesíti az igazgatót, hogy körülbelül október első hetében érkeznek Budapestre. Jackie szülei — rendkívül óvatosak és skrupulózusak, nagyon féltik a fátadalmaktól a gyermeket, akin pedig éppenséggel nem hagy nyomot a nagy ut. Friss, élénk, szeles és vidám, mint akár Los Angelesben. De a szülei még nem döntöttek, hogy vállalkoz-e a bukarest-nagyvárad utat. A menager azt hiszi, képes lesz őket rábírni, hogy az ajánlatot fogadják el annál is inkább, mert Jackie nagyon szeretne Erdélybe jönni, minthogy ezt künn Mr Várkonyi ajánlotta figyelmébe s noteszébe piros aláhúzással is feljegyezte.

És utóiratnak ez a pár kedves, gyermekes vonással vetett sor:

Kedves Mister, nagyon vágyom dom. Szeretném látni az ön film-színházában a The first Year-ban, legújabb felvételemet. Talán, talán.

Jackie C.

Rein Jenő fáradozásai talán nem lesznek eredménytelenek. Ebben az esetben Jackie Coogan Nagyváradon, Kolozsváron, Temesváron és Bukarestben lépne fel egy negyedórás szkeccsben.

Razzián a váradi éjszakában

Razzián... Valaha gonosztevők, csavargók, kétes existenciák rendőri felhajtása. Ma a békés, dolgozó polgár is könnyen bekerül a rendőrség gyűrűjébe, ha nincsenek rendben az írásai. Ne járjon senki igazolvány, vagy bejelentő lap nélkül az utcán, mert könnyen megesik, hogy fél éjszakáját a rendőrségen kell töltenie. Kimélet nélkül összefogdosnak mindenkit, aki igazolvány nélkül jár, pedig a razziáknak most is csak egy céljuk van: megtisztítani a várost a gyanús elemektől.

Este tíz óra. A város különböző pontjairól előre megállapított pontos terv szerint kilenc csoportban indulnak munkára a rendőrség emberei. Bejan János, a büntető osztály avatott főnöke valósággal stratégiai leleményességgel osztotta be az egyes csoportokat, ezalatt a rendőrség második emeleti nyolcas szobájában készítik elő az igazoltatást. Egy óra múlva kezd beépülni a folyosó.

Egymásután érkeznek be a csoportok. Hangos nyüzsgés, riadt, álmos, ideges emberek, asszonyok. A szoba is lassan megtelik rendőrtisztekkel, detektívekkel. Kezdődik. A szobában tartózkodó detektívek Borodi, Hegyesi, Kővári, Trifán és Zilahy Antal kapitány élesen szemügyre vesznek minden előállítottat s egyik-másik detektív felismer egy-egy hosszabb idő óta körözött gonosztevőt.

Összesen 141 embert állítottak elő, akiknek nagyrésze a rendőrségen maradt, mert nem tudta magát igazolni.

A pipiske

Az előállítottakat Bejan kapitány hallgatja ki, a gyanúsabbakhoz a detektívek is intéznek kérdéseket. Mindjárt a kezdetén vad zaj, visítás veri fel a rendőrség épületét. Egy részeg csirovai fiatalembert hoznak, aki a kapu alatt vasboxerrel támadt a rendőrökre. Gyorsan lefegyverzik és Bejan kapitány elé vezetik. A szobában a jövőre még egyre ordít, hadonászik, a rendőrök lefogják és a kapitány utasítására megmottózzák. Egyik zsebéből előkerül a boxer, a másik zsebéből... fűt, puderes pamacsot és más toilettárgyakat halásznak ki. Olyan részeg, hogy nem lehet kihallgatni.

Hol vannak a haverek?

Más. Kutron János, a rendőrség régi ismerőse kerül elő. Ártatlanul, szelíden bámul maga elé.

— Voltál-e büntetve? — kérdezik tőle.

— Nem.

— Ne hazudj! Május tizedikén szabadultál, — rivalt rá az egyik detektív.

Kutron zavartan néz körül, hallgat. — No mond meg a munkát, hol dolgoznak a haverek, akkor hamar kihozom innen, — nógatja Borodi detektívkomisszár, de a pasas hallgat. Levi-zezik a fogdába.

A menyasszony

K. Gizella csunya, ötven év körüli házasságasszony. A detektívek nem tudják, mit mondjanak.

— Itt a menyasszony.

Gizella tiltakozni próbál.

— Azért nem vagyok én menyasszony, mert ottálaltam annak az öregembernek a lakásán. Hetven éves az ember és azt akarja menjek hozzá.

— Tekintetes detektív ur ott talált nála, — felel.

— Mit csinált maga ott? — kérdi Bejan kapitány.

— Semmit. Ott ültem az ágy szélén. Tudja magát igazolni, elbocsájtják.

A garni tolvaja

Kalapos, festettképző dáma. Gyorsan, hadarván beszél. Kővári detektív szemügyre veszi, felismeri, hogy a tavasszal egyik garni hotelben 3000 leit lopott. A nő nem is tiltakozik. Bejan kapitány kimondja a szentenciát:

— Ittmarad!

— Brávó! — kiálta cinikusan a nő és már viszik is a szuterénbe.

Válogatott cigánylegények

Tizenhat cigányt hoznak be sorba a

szobába. Mindjárt az elsővel jó fogást csinál a rendőrség.

— Hogy hívnak?

— Lakatos László.

— Te most jöttél Magyarországból — kiált rá Borodi.

— Igen. Tegnap éjjel.

— Hol az igazolványod?

— Postán hozatom magam után. Majd reggel behozom.

— Nem hozod azt te be, meit ittmaradsz. Tudod az a fánási lólopás, még nem felejtettük el.

A cigány már nem is tagad.

Két cigányleány, asszonyok, két cigánykatonát.

Az egyikőtől megkérdezik:

Mit követel a kormánytól az erdélyi liberális képviselők újabb váradi értekezlete

Memorandum a miniszterelnökhöz az erdélyi sérelmekről

A kormány politikájával elégedetlen erdélyi liberális képviselők akciója tegnap óta újabb stádiumba jutott. — Szerdán ugyanis újból összegyűltek Nagyváradon az erdélyi körösvidéki, máramrosi és bánáti liberális képviselők, hogy körvonalozzák a parlament őszi ülésének megnyitása előtt álláspontjukat és megállapítsák a kormány elé terjesztendő memorandum részleteit.

Az ülés a Park-szálloda egyik különtermében folyt le és azon dr. Cosma Gábor belényesi szenátor elnökölt. Több felszólalás után, amelyben élesen bírálta a kormány erdélyi politikáját — sőt a legutóbb leleplezett útlevélpánamával kapcsolatban is hangzottak el elkeseredett kifakadások — határozattá emelték azt a javaslatot, hogy

a parlament megnyitása előtt a miniszterelnöknek átnyújtandó memorandumot valamennyi erdélyi liberális képviselő aláírja.

Azokat, akik személyi okokból vonakodnak a memorandumot aláírni, az erdélyi ügyárulóinak tekintik.

A miniszterelnöknek átnyújtandó memorandumban rámutatnak arra, hogy Erdély és Bánát a román királyságnak egyharmad részét képezi, ipari és kereskedelmi szempontból pedig sokkal nagyobb jelentőségű. Éppen ezért okból követelik az erdélyi liberális képviselők, hogy

ugy a parlament vezetésében, mint az egyes minisztériumokban megfelelő erdélyi politikusoknak és szakembereknek helyet biztosítsanak.

Követelik, hogy minden minisztériumban haladéktalanul állítsák fel az erdélyi szekciót.

A kultuszminisztériumban és a közoktatásügyi minisztériumban minden felekezeti és kisebbségi kérdést hozzájárító erdélyi emberek vezetésére bízzák.

A memorandum végül követeli, hogy az erdélyi minisztériumot haladéktalanul állítsák újból vissza, azonban ez a minisztérium ne csak cím legyen, hanem tényleges munkát is fejtessen ki.

Elhatározták ezenkívül, hogy a miniszterelnöknek átadandó memorandumhoz mellékelni fogják

minden egyes megyének konkrét panaszait, felsorolják részletesen a vám, közigazgatás, pénzügyigazgatóság és egyéb hatóságok tulkapasait.

Az ülésen több szónok követte Vaitoiann közlekedésügyi miniszter és Frascocivi belügyi államtitkár távozását és annak az óhajának adott kifejezést, hogy a belügyminisztérium vezetését bízzák Marzescu igazságügyminiszterre.

Az Estilap munkatársa beszélgetést folytatott az értekezleten részt vett, de magát megnevezni nem óhajtó politikai személyiséggel, aki az erdélyi liberális képviselők akciójáról a következőket mondotta:

— Többször kifejeztük már,

hogy mozgalmunk nem akar palatoforradalom lenni. Mi az Erdélyt érintő kérdéseket a liberális párt keretein belül akarjuk megoldani. Biztos tudomásunk van arról, hogy akciónk a kormány egyes tagjainál megértésre talált. Mai értekezletünkön precízítottuk álláspontunkat, megállapítottuk a memorandum tartalmát és elhatároztuk, hogy azt a parlament megnyitása előtt adjuk át a kormányelnök urnak.

— A memorandumban felsorolt kívánságokra egy hét alatt várunk választ és ha az késni fog, úgy

a parlament szöszekéről fogjuk megismételni napról-napra kívánságainkat és a fórumon fogjuk felhívni az országot és a kormány figyelmét az Erdélyben észlelhető hibákra.

Elutaztak Váradról a cseh ujságírók

A romániai körutra érkezett cseh ujságírók ma hajnalban elutaztak Nagyváradról. Tegnap végigjárták a várost, s kedvező impressziókkal távoztak mindenünne. Este még bankett volt tiszteletükre a Palace különtermében, amelyen Popovici prefektus, Bucico polgármester, Catana rendőrprefektus, Bárdossy térparancsnok, valamint a váradi román és magyar lapok szerkesztői vettek részt. Ott volt ezenkívül Vomácska József is, a váradi cseh „kolónia” megszemélyesítője.

A kedélyes hangulatu banketten pár szavas tósztt hangzott el csupán. Most tolescu váradi jogakadémiai tanár cseh nyelven üdvözölte a vendégeket, majd dr. Hoch, a Narodny Listi főszerkesztője francia nyelvű tószttban köszöntö meg a mindvégig szíves vendéglátást.

Tizenegyre elmult, amikor a cseh ujságírók elbucsuztak a hatóságok vezetőitől és váradi kollégáiktól. Autókon az állomásra hajtottak, ahol szalonkocsijukban töltötték az éjszakát, s kora reggel elutaztak Aradra.

Kik kerültek újabban a váradi állampolgárok listájára

Ma a következők kerültek az állampolgárok nagyváradi listájára:

Oltuz (v. Laehner György) utcai lakosok: Kiss Dávid 4, Jörös Ignác 3, Bárdos Gyula 6, Varga Miklós 6, Furth József 6, Nagy Károly 5, Fekete János 6, Boldizsár János 6, Boldizsár Malvin 6, Schlésinger Ferenc 1, Székely József 4, Schendler Józsefné 6, Erdélyi Jenő 6, Balogh Mihály 7, Simon Géza 4.

Andrei Muresanu (v. Szigligeti) utcai lakos: Plath József 3.

Nogál-utcai lakosok: Spák Jánosné

1, Róna Dávid 11, Koltai Viktor 1, Klein Pál 4, Kóhn Miksa 4, Kulcsár Lajos 11, Bodó Irén 4, Rácz Mária 4, Varga József 6, Sibó Károly 4.

Hodcsi Miklós-utcai lakosok: Kovács Gábor 22, Sipos György 23, Bungeer András 22, Sipos Istvánné 23, Selezsán Flórián 25, Jakab Krisztina 25, Szilágyi Ferencné 25, Budai Péter 1.

Metereziló-utcai lakosok: Steiner Antal 2, Heller Jenő 2, Herskovics László 1, Szöllőssy Zsuzsanna 4, Axelrad Salamon 4.

Cosbuc (v. Szalárdi) utcai lakos: Kertész Dezsőné 9.

Hármas-utcai lakosok: Porubszky János 21, Jurovits József 21, Weisz József 21, Borsa Tódor 21, Sziklai Lajosné 19.

Mészáros-utcai lakos: Vörös József 4
Szent Jeromos-utcai lakosok: Medgyesi Julia 8, Bereczky Lászlóné 2, Tódoszi Jánosné 3, Bordás Sándor 13, Tóth Lajos 15, Dula Miklós 9, Veres Andor 9, Csögi László 9, Varga Lajos 11, Haraszi Mihály 15, Pongor Balla János 3, Stoff Károly 7, Nyitrai Margit 6, Piller Józsefné 8, Abrudán László 6, Nemes Lajos 5, Mészár Károly 4, Balogh Sándor 13, Kriskó Mártonné 15, Vincze Márton 7, Nemes Gábor 5, Czin György 9, Du Demeterné 13, Közepessy Kálmán 4, Morok Lajos 11, Tóth Dávid 7, Farkas József 4, Fehér Márton 11, Laczka Sándor 4, Patka József 7, Bodor József 11, Marina Demeter 13, Haragos István 4, Tiba János 9, Tiba Sándorné 9, Máthé László 7, Kiss Lajos 4, Guj Jusztin 13, Fényes György 9, Tóth Sándor 9.

Múzeum-utcai lakos: Kerekes Sándor 1.

Kertész-utcai lakosok: Róth Jenő 21, Molnár Bálint 37, Mészáros Elek 2, Nagy Ferenc 11, Szilágyi Mihály 1, Sándor János 21, Tokai Kálmán 1, Fodor Imáné 19, Lunkán János 4, Marosán Péter 4, Fábán Zsigmond 25, Haskó József 26.

Múzeum-utcai lakos: Bartha Gyula 1.
Dr. Ciordas (v. Berkovits) utcai lakos: Makai Jánosné 58.

Közp-utcai lakos: Rogosán Jánosné 25.

Szent Jeromos-utcai lakos: Delimán János 6.

Akadémia-utcai lakos: Barok Lajos 7.
Maros-utcai lakos: Rosenberg Mór 2.

Téli kabát raglán és öltöny

különlegességeinket
idővel előtti olcsó árban árusítjuk

Havas és Grünfeld

posztó áruház Avram J. (Kossuth)-u. 8. Sasátjáróval szemben

Férfi és női szövetekben és szabókellékekben
óriási választék
Ungár & Glück
oégnél, Sas-passag

Népmozgó
Strada General Helban (Szeles-u.) 46.

1924. okt. 8-án és 9-én
szerdán és csütörtökön

Szélhámosok lejedelme

Kalandor dráma 6 felvonásban
Előadások kezdete 7 és 9 órakor

Összecsukható praktikus tábori ágyak, tábori székek és nyugágyak előnyös gyári árban kaphatók 937

Radó és Tsa

kenderáru kereskedés
Avram Iancu (Kossuth)-utca 22. sz.

SPORT

Helyt adtak a szatmári Törekvés óvásának

Az Intéző-bizottság szenzációs határozata a NAC — Sz. Törekvés mérkőzés ügyében

Pár hét előtt játszották le Szatmáron az ottani Törekvés és a NAC az őszi bajnoki mérkőzésüket, melyből a váradai NAC győztesen került ki. A meccs meglehetősen botrányos körülmények között folyt le, a szatmári egyesület fanatikus közönsége ugyanis nehezen akarta elismerni kedvenc csapatának vereségét s a mérkőzést vezető Krüger Károly (Egyetértés) bírót okolta a kedvezőtlen eredményért. Az elkeseredés heves tüntetésben robbant ki, amely úgy a NAC csapata, mint Krüger bíró ellen irányult és bizony a tetőlegességig fajult.

Krüger bíró hazajöveti éles hangú beadványban fordult a szövetséghez kérve, hogy a szatmári pályán, ahol a fanatikus közönség megakadályozza a hétköznapi sportot, teremtsen rendet. A szövetség meg is kereste a szatmári rendőrprefektust, hogy a szükséges rendszabályokat léptesse életbe.

Más oldalról a Szatmári Törekvés óvást adott be a mérkőzés ellen, kérve ennek a megsemmisítését azon a címen, hogy Krüger bíró pártosan és téves ítélezésekkel vezette a mérkőzést, s így az eredmény nem hű kifejezője az erőviszonyoknak.

Ezt az óvást tegnap este tárgyalta a szövetség intéző bizottsága Vasca főtitkár elnökletével. Jelen voltak még Laza János (Bihorul) és Lengyel Imre (SzSE) tagok. A bizottság helyt adott az óvásnak és a mérkőzés újrajátszását rendelte el, mert a kihallgatott két határbíró névszerint Grósz Jenő (szövetségi bíró) és Patai János (nem szövetségi bíró) egyértelműen úgy vallottak, hogy Krüger bíró tévedett egyes ítélezéseiben.

A határozat ellen a NAC a Comitetul Regionalhoz felebbez s így a végső szó még nem hangzott el ez ügyben.

Megkérdeztük a határozat felől a NAC egyik vezetőségi tagját, aki az érdekes határozatról — kétségek nélkül klubjának érdekeit tartva szem előtt — így nyilatkozott:

— Megfelelőbbnek tartom a határozatot, nem azért, mintha huzód-nánk a Szatmári Törekvés csapatával újra játszani, de főleg azért, mert a határozat szokatlan és szabálytalan. Bírói tévedésért ugyanis még nem semmisítettek meg mérkőzést, ezt a szabályok sem engedik meg. A mérkőző feleknek viselniük kell a bírói ténykedés konzekvenciáit és legfeljebb is a bírói fejelemmi hatóságához a bírók testületéhez fordulhatnak a szertintök tévesen vagy pártosan ítélező bíró ellen. Ha a bírói testület megállapítaná a bírói sportszerűtlen magatartását, csak ennek alapján lehetne rátérni a mérkőzés ellen beadott óvás tárgyalására. Az újra játszás nem izgat bennünket, de a szat-

mári pályára a Törekvés közönség körébe nem megyünk. Ha felsőbb határozat, amit nem hiszünk, az újrajátszás mellett döntene, úgy csak semleges pályán állunk ki a szatmári csapattal mérkőzni.

○ **Kikölcsönzött játékosok.** Rendkívül érdekes rendelkezés érkezett a központtól a football-játékosoknak az egyesületek közötti átkölcsönzést ügyében. A rendelkezés szerint szabad bármely egyesületnek egy más szintén szövetségi egyesületbe igazolt játékost valamely barátságos mérkőzésen szerepeltetni, ha ehhez a kölcsönkért játékos egyesülete beleegyezését megadja és a Comitetul Regional a kölcsönzést tudomásul veszi. Alig hiszszük, hogy valamelyik egyesület is élni fog ezzel az előnnyel, mert hiszen mindegyik egyesületnek az az erkölcsi érdeke, hogy saját tagjainak nyújtson sportolási lehetőséget és az idegen erők igénybevételével kiküzdött esetleges sikernek igen problematikus az értéke.

Nagy kedvezmény a Hegedüs-kölcsönkönyvtár előfizetőinek

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárának előfizetői 1924 október 15-ől kezdve az alábbi cégeknél minden készpénz bevásárlásánál a kölcsönkönyvtári előfizetési igazolvány felmutatása ellenében a következő engedményt kapják:

Rtiti csipkeáruház Sas-passag 10% kedvezmény.

Weisz és Miklós fényképészeti műterme Apolló-palota 20% kedvezmény.

Barna Miklós „Savoly” illatszerár Bazarbérház 10% kedvezmény.

Komlós Testvérek üveg és porcellán áruház Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5% kedvezmény.

Fieller és Deutsch férfikalap üzlete Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5% kedvezmény.

Gonda Testvérek cipőáruház Bul. Regele Ferdinand (Park-szálló-épület) 10% kedvezmény.

Steinfeldné és Stern képkeretező Bul. Regele Ferdinand 10. szám 10% kedvezmény.

Rebeles és Fodor úri szabók Bazar-épület, a színházzal szemben. 10% kedvezmény.

Hattyu Vilmos szücsüzlete Apolló-palota 10% kedvezmény.

Hattyu áruház harisnya és kötött cikkek áruház Sas-passag 72. sz. 10% kedvezmény.

Horváth Ernőné kézimunka üzlete és előnyomda Színház-utca 4. 10% kedvezmény.

Transylvania arcképnagyító vállalat Strada Horia (Báthory-utca) 16. 20% kedvezmény.

Horváth Ernő fogtechnikus minden kölcsönkönyvtár előfizetőinek bármilyen fogászati munkáért a számlából 10% engedményt ad. (Színház-utca 4.)

A kölcsönkönyvtár előfizetői számára a Hegedüs Hirlapiroda 20 lejjel olcsóbban csináltat vizumot.

A Hegedüs Hirlapiroda az általa rendezendő öt koncertre előfizetői számára kedvezményt ad.

A kölcsönkönyvtár minden előfizetője részt vesz az előfizetők között rendezendő sorsolásokon, ahol havonként kétszer értékes nyereménytárgyakat sorolnak ki.

Felhívjuk a kölcsönkönyvtár előfizetőit, hogy az egyes cégeknél a bevásárlás alkalmával csupán a fizetésnél kötelesek megmondani és igazolni, hogy a kölcsönkönyvtár előfizetői s ha az csekés havidíjat a könyvtárnál már ki egyenlítették, az igazolás ellenében joguk van a kedvezmény igénybevétele.

Mindez havi negyven lej előfizetésért, amelyért naponta a legújabb és legjobb könyveket lehet a könyvtárból kikölcsönözni.

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára, mint fentebb jeleztük, szombattól kezdve kéthetenként különféle nyereményeket fog teljesen díjtalanul kisorsolni. A sorsolást mindig szombaton ejtik meg. A legelső sorsolás szombaton, október 11-én lesz, amikor is a következő nyereményeket kapják a kölcsönkönyvtár előfizetői.

1. Egy páholyjegy az Arvácska premiejére.

2. Egy liter Ixia orosz kölnivíz (Barna Miklós Savoly-gyárából.)

3. Tíz habos-kávé a Stepper-cukrászdában.

A sorsolásban a Hegedüs kölcsönkönyvtár minden előfizetője részt vesz, aki előfizetési díjával hátralékban nincs.

Magas árban veszek

brillians, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, főredek aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más hamis fogakat Freund Benjámint fogakész, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd. (Kakóczy ut) 11. Széchenyi szálló épület. — Ékszer olcsó áron kapható.

Diákegyenruhák

BIRÓ LÁSZLÓNÁL

készülnek előírás szerint legújtanysabban

426

Str. Ciorogariu (Uri-utca) 24.

Másfélévi börtönre ítélte a törvényszék egy asszonyt, mert megölte a sógorát

Tipikus paraszti dráma.

A vádlottak padján egy paraszti asszony ül. Valójában nem sokkal több, mint 30 éves, de rájárvást azt hinné az ember, hogy régen túl van a veszedelmes életkoron. Ványadt mellén durva rongyokba burkolt csecsemő csügg. Fejére olvassák a vádat:

1922 októberében Kiskóhonban Todeca Lina, Todeca Teodor öszi halott özvegye előre megfontolt szándékkal megölte a sógorát, Todeca Irimiét, aki vele egy háznál lakott.

Bogdan Manea elnök szólítja a vádlott asszonyt:

— Hogyan ölte meg a sógorát? Mondja meg szépen!

Az asszony feláll, halálisan ragadtan látszik, de arca közönyös.

— Ott lakott Irimie nálam.

— Ön veszekedős természetű volt. Régóta ki akart turni enni a házból. Egy napon fejszérel támadt rám. Én kikaptam a kezéből a fejszét és rávágtam vele. Nem akartam megölni.

Gerő Sándor dr. törvényszéki elnökszakértő véleménye kedve a vádlottnak. Négy fejsze-
csapás látszott a vádlotton.

Bledea László dr. védő kérdése az orvosszakértő kijelenti, hogy két fejsze-
csapás kétségtelenül dukodás következménye. A tanukat szólítja. Flutur Tódor ezt mondja:

— Akkor reggel hallottam, hogy Todecák egyik szomszédasszonya kiabált: „Segitsetek, megölte a sógorát!” Odaszaladtam és láttam, hogy Lina csúszkál ott állott az öcsém Flutur Tódor is, akivel Lina törvényszerűen együtt él. Tőle való a kisgyerek is.

A vádlott asszonyt a csüggő csecsemőre.

Az asszony felriad:

— Esküszöm az Uristenre, Flutur Tódor ott sem volt, nem is látott a dologról.

— Tanu, amikor a bíróság eljött, még visszakiabált:

— Nagyon rossz asszony, senki nem fért meg vele!

Flutur Tódor, a vadházastárs, mondja, hogy a gyilkosságnál nem volt jelen.

Az elnök behívja Groza Tódot, aki szemébe vágja Fluturnak, hogy igen állott, amikor az asszony csapásokkal megölte a sógorát.

Mikor hazaérkeztem az erdőbe — mondja remegő hangon Flutur Tódor — kérdeztem: Mit csináltál te szerencsétlenül? Volt volna el az ördög!

Procopiu ügyész: Mit mond az asszony: miért ölte meg a sógorát?

Az asszony azt mondta, hogy Irimie nem akarta őt kiverni a házból.

Demeter községi elnök ezt vallja:

— Hogy Irimie, a sógora, hogy eljött hozzám és elparancsolt, hogy osztozni a közös vagyonon, mindent magának akarom. Én aztán elmentem.

Irimiéhez, kérleltem: „Add át a házat az asszonynak, jogosan az övé!” Irimie csak hajtogatta, hogy ő bizony élve ki nem megy a házból.

Manciu Maleuti községi bírósztintén azt vallja, hogy kérte Irimiét, adja át a házat az asszonynak, de Irimie hallani

sem akart róla.

Bledea dr. védő: Panaszkodtam aga előtt az asszony, hogy Irimie nem akarja vele megosztani a vagyont?

— Igen, panaszkodott.

Procopiu ügyész vádbeszédében súlyos ítéletet kér. Bledea László dr. védőbeszédének meghallgatása után a bíróság másfél évi börtönre ítélte az asszonyt. Ügyész is, védő is felebezett.

Coroiu pénzügyigazgató ellen holnapra bevégeződik a vizsgálat

A Coroiu-ügy bevizsgálására kiküldött Simionescu pénzügyi vezérigazgató ma délelőtt így nyilatkozott az Estilap munkatársának:

— Ma még folytatom a vizsgálatot, holnapra feltétlenül elkészülök vele és akkor leutazom Bukarestbe, hogy rész-

letes jelentést tegyek a pénzügyminiszter urnak. Erdemlegesen még nem nyilatkozhatom.

A Löblé-ügygel kapcsolatosan kijelentette a vezérigazgató, hogy a kincstár érdekei teljesen biztosítva vannak és semmi sem akadályozza, hogy a gyár teljes üzemen maradjon.

Magyarországi tanuk egy váradai rágalalmazási pörben

A Mangra—Simonca—Roxin-ügy újabb fejleményei

A Nagyváradai Estilap olvasói előtt emlékeztetés még az a nagyszabású hírlapi csata, amelyet dr. Mangra Demeter városi tiszti fő-
ügyész és dr. Simonca György ügyvéd folytattak a nagyváradai lapok hasábjain. A polémia belekapcsolódott dr. Roxin György ügyvéd is akinek szabcsmegyei kormánybiztosi működését Simonca éles kritika tárgyává tette. Később különböző sajtóperek keletkeztek, a bonyodalmas affér során, amelyek között dr. Roxin is bepörölte Simoncát sajtó utján elkövetett rágalalmazását.

A sajtópör folyamán Simonca arra vállalkozott, hogy állításainak valódiságát bizonyítja és erre vonatkozó kérelmének a vizsgálóbíró helyt is adott. Megkezdtek a tanukihallgatásokat, amelyekkel Simonca beigazoltoknak vélte azt az állítását, hogy Roxin a tiszántúli megszállás ideje alatt, mint kormánybiztos meggazdagodott. Sajnos, nem ismerjük a kétségkívül érdekes vallomásokat, mindamel-

lett nem valószínű, hogy ezek az eléggé súlyos állítások alátámasztottak volna, mert Simonca egy újabb beadványában már magyarországi tanuknak, még pedig a szabcsmegyei alispánnak, a nyíregyházai polgármesternek és főjegyzőnek kihallgatását is kérte.

A vádtanács a vizsgálat ki-
egészítése iránti kérelemnek helyt adott és elrendelte a magyarországi tanuk kihallgatását. A végzés ellen azonban dr. Roxin felfolyamodással élt a váradai Táblához, amely tegnap megváltoztatta a vádtanács határozatát és elutasította dr. Simonca kérelmét azzal, hogy a bizonyítás további része már az ügy érdeméhez tartozik, ami vel csupán a főtárgyalási bíróság foglalkozhatik. Ezek után kíváncsian várjuk az érdekes pör főtárgyalását, amely első ízben ad alkalmat arra, hogy romániai bíróságok magyarországi közhivatalnokoktól vegyenek ki tanuvallomást.

Két rejtélyes levél

Ezer dolláros csekket küldtek Bejan kapitánynak

A bűnügyi osztály kitűnő vezetőjével, Bejan János kapitánynyal rejtélyes kis eset történt.

Tegnap délután Szent János-utcai lakásán pihente az elmúlt éjszakai razzia fáradalmait, s csak este 7 óra körül ébredt fel. Ekkor ott állt a kis cselédje, kezében két megcímzett borítékkal.

— Egy gyerek kereste a kapitány urat. Nem akartam felkölteni. Itt hagyta ezt a két levelet.

Bejan felszakította az egyik borítékot, amelyből egy darab papíros és 4500 lej hullott ki.

— Ez a kár az övé! Otromba irással rajzolta oda a rejtélyes idegen. A másik borítékot most már érthető izgalommal tépte fel Bejan és hogy álmélkodása

még teljesebb legyen a boríték mélyén egy Izsák Herman névre kiállított 1000 dollárról szóló csekk pihent.

A cseléd nem sok felvilágosítást tudott adni. Bejan csakhamar visszaemlékezett, hogy az 1000 dolláros csekket két héttel ezelőtt lopták el Izsák Herman szatmári kereskedőtől, aki a súlyos kár hatása alatt öngyilkossági kísérletet követett el.

Bejan még az éjszaka távirati értesítést küldött Szatmárra az ottani rendőrségnek, hogy közzöljék Izsákkal a szerencsés fordulót.

Ma reggel aztán Bejan kapitány az egyik detektívtől megtudta, hogy a kis inasgyerek délután a rendőrségen kereste és ő nasította a lakására.

A detektívek most széleskörű nyomozást indítottak a körülbelül 200 ezer lejes levél lekészéséhez, illetve a becsületes megtaláló illetének felkutatására.

Ma délelőtt rájöttek aztán arra is, hogy a dollárcsekk eltűnése napján elvezetett egy Romániában tartózkodó teplitzi kereskedő 4500 leje is.

Lehet, hogy a jóuttra tért tolvaj ugyanaz a személy.

A Löblé-ügy újabb aktái

A Löblé-szeszgyár kényszer-
egyezségi ügyében két újabb érdekes momentumról számolhatunk be. Az egyik az, hogy tekintettel arra a nagy károsodásra, amelylyel a gyár üzemének fennakadása a közgazdasági életre járna,

a pénzügyi hatóság megengedte a gyár további működését.

A másik érdekes fordulat a Löblé-ügyben pedig az, hogy a törvényszék átiratot intézett a pénzügyigazgatósághoz és közölte vele, hogy

a pénzügyi hatóságnak semmiféle intézkedési joga nincs a kényszeregyezségi ügyben.

A törvény ugyanis előjogot csupán azoknak a hitelezőknek biztosít, akik zálogjogot a kényszeregyezségi eljárás megindítása előtt szereztek. Már most a törvényszék átirata azt jelenti, hogy a kincstár — a többi hitelezők rovására — nem biztosíthatja a maga jogait.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN . . . 124—	PRAGA . . . 1557 1/2
NEWYORK . . 522 1/2	BUDAPEST 0068
LONDON . . 233250	BUKAREST 280—
PARIS . . . 2715—	BECS . . . 7405

Miért drágul a kenyér Váradon

A nagyváradai pékek, amikor a kenyér és lisztárak megállapítása került szóba a hatóságok előtt, — panaszt emeltek a munkabérek aránytalan emelkedése miatt. Szerintük az befolyásolja a kenyér és lisztárak kialakulását. Kuriózus módon közölték ugyanakkor azt is, hogy egyik-másik szakmunkás 300 lejt keres naponta.

A konkrét panasz alapján a hatóságok kérdést intéztek Vasca munkaügyi felügyelőhöz és precíz kimutatást kértek a pékmunkások fizetési beosztásáról. A munkaügyi felügyelő ma küldötte át a városhoz az erre vonatkozó kimutatást. Ezek szerint elsőrangú pékmunkás heti fizetése 800-tól 1000 lejig terjed. A napidíj pedig nyolc órai munkaidőt számítva 180 lej. Különóra díja pedig 25 lej. A munkaügyi felügyelő maga is megállapítja jelentésében, hogy ezek a bérek aránytalanul magasak, de viszont nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az összes foglalkozási ágak között, kétségtelenül a pékmunkások végzik a legfárasztóbb munkát, amire legjellemzőbb, hogy az a segéd, aki 300 lejt keres naponta, hetenként 2—3 napnál többet képtelen dolgozni.

* Kik kaptak utlevelet? Az államrendőrség utlevélosztályán ma a következő utlevelek nyertek elintéztet: Hönigsberg Ignác, Faragó Sándor, Kommos Jenő, özv. Szabó Andrásné, Turi Lajos, Klein Ignác, Csohali József, Biró Márk, Blum Szerén, Medgyesi Lajos, Darvas György, Biró Márkné, Bisterteczky Elemér, Szanditz Mór, Szanditz Annus. Cinca kapitány az Estilap útján hívta fel az elintéztet utlevelek tulajdonosait, hogy lehetőleg azonnal jelenjenek meg átvétel végett.

x Schöne Wienerin, Legújabb Divat, Record divatlapok legújabb számai megérkeztek, darabonként 30 lei a Hegedüs Hirlapirodában.

Színház

Csütörtök: Antónia, A bérlet.
Péntek: Mézeskalács, B bérlet.
Szombat: Lila akác, bemutató ujdonság először, bérletszünet.

— Antónia. Csütörtök este A bérletben Lengyel Menyhért Antónia című nagyszerű komédiája megy. A drámai együttes az Antónia első A bérleti előadását a legkifogástalanabb előadásban, a darabhoz méltó precizitással hozza színre. A címszerepet most is Jósika Mici játssza, akinek művészi pályafutása eddig ebben a szerepben érte el csúcspontját. Ajem Piri nagyszerű alakját Kertész Mancsi kreálja egyéni kedvességével. Liát Betegh Béby fogja játszani közvetlen művészettel. A férfi szereplők közül Tóth Elek, Martinek, Bihari, Galambos és Madas fogják teljesíteni a sikert. A második felvonás hangulatát az országjáró híres Bura zenekar kíséri.

— Mézeskalács. A pénztárnál tapasztalható nagy érdeklődés bizonyítja, hogy Emőd-Szirmai operett még sokáig műsordarabja lesz a színháznak. Péntek este a B bérlek gyönyörködhetnek a csodálatosan szép operett librettójában és muzsikájában. Az operett együttes élén Gróf Lászlóval és Barna Sárival ezen az előadáson is a legművészebb teljesítményt fogják nyújtani, amiben az egész operett anszamlé segítségükre lesz.

— Lila akác. A próza személyzet lézas ambícióval próbálja Szép Ernő poetikus színjátékát a Lila akácot, melynek bemutatója szombat este bérletszünetben lesz. A Lila akác kedves és megízelt szerepeit H. Körösi Juci, Kertész Mancsi, Betegh Béby, Tóth, Martinek, Madas, Galambos, Stoll és Sós játsszák. Külön érdekessége lesz a Lila akácnak, hogy egy bar zongorista szerepében Békési Mihály karmester fog bemutatkozni.

— Délutáni előadások. Szombat délután mérsékelt helyárrakkal a Mihályiné két lánya című pompás magyar vígjátékot játssza a társulat, míg vasárnap délután az operett együttes a Kis kadettal szórakoztatja a közönséget.

— Marinka táncosnő. A szerda este ről elmaradt bemutatók vasárnap este fognak lezajlani, amikor Betegh Béby szubrett, Rohonczy Mihály bonvivant, Sós Mihály táncos komikus lépnek először a nagyváradi publikum elé. Ugyancsak ez este mutatkozik be Békési Mihály karmester is. A többi szerepeket Biczó Margit, Bihari, Stoll és Hevesi játsszák.

x Összes vidéki lapok részére hirdetéseket elfogad a Hegedüs Hirlapiroda.

Alkalmazást kereső

nőknek és férfiaknak
ingyen hirdet az

Estilap

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 3 lei. Vastag betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés (10 szó) ára 30 lei. Állástkeresők kedden és pénteken délután ingyen aprót kapnak, a rendes napokon 25 % kedvezményt

LEVELEZÉS

„Hű feleség“ jelígre levél van a Hegedüs Hirlapirodában. 15

HÁZASSÁG

URAK! hölgyek! Schacheneket keresek, kik jobb családokban bejáratosak, nősülés céljából. Jelíge „Nagykereskedő 88291“ Hegedüs Hirlapirodába. 2

JOMÓDU pékmester férjhezadna leányt iparoshoz, vagy kereskedőhöz. Hozományul adja Temető-utcai házat, amely egy hámszobás utcai lakásból és két kisebb udvari lakásból áll, tágas udvarral. Ajánlatot „Jómódu“ jelígre levélben továbbít a kiadóhivatal. 9

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát keresek konyha és fürdőszoba használatra, magas bért fizetek. Címeket a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 970

ALKALMAZÁS

PERFEKT szobalányt keresek október 15-re. Sonnenfeld Andorné, Strada Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6.

PERFEKT román, magyar, német, kereskedelmi végzett, kereskedelmi gyakorlatú bíró 30 éves hivatalnok megfelelő állást keres. Címét „Kaucióképes“ jelígen a Hegedüs Hirlapirodába. 4

KEZDŐ gép- és gyorsíró állást keres. Címét a Hegedüs Hirlapirodába kér. 1000

PERFECTER Deutscher Steno und Maschinsreiber (in) wird gesucht. Persönliche Vorsprache bei Speditionen A. G. Kirschner & Co. 5

GYERMEK mellé megbízható leányt keresek. Kivács, Nyomda-utca 4. 17

TÉGLAGYARI gépész állást keres. Bauer, Sannicolaul-Mare (Nagyszentmiklós). 13

KERESEK fiatal szakképzett paplankészítő nőt és egy fiatal szakképzett kárpitos segédet teljes ellátással. Ajánlatokat Indig Lipót kárpitos és paplankészítő, Petroseni. 14

RÁMAS tükrök megvételre kerestetik. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 10

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ ebédő, háló, nappali komplett szoba, ágyak, szekrény, fekete faragott konzul tükrök és kis asztal, szoba mozi teljesen jó, hosszú zongora. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 841

VÁROSI bunda szilkszin gallérral teljesen jókarban eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 829

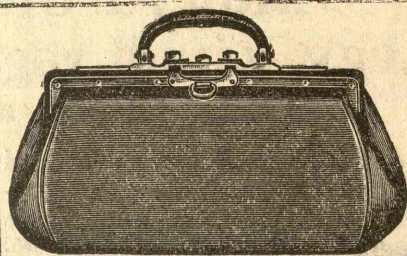
EGY nagyon finom damaszt abrosz 12 személyes és egy rövid női bunda eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 947

SZÉPIRODALMI könyveket veszünk magas áron Hegedüs Hirlapirodában 994

ÜZEMBEN levő nyolc lóerős drezdai gyártmányú stabil lassujáratu motor és egy malomkőjárat teljes felszereléssel, üzemnagyoobítás miatt eladó. Klósz-malom Ujarad, Kaszárnya-u. 65. 12

KÜLÖNFÉLÉK

TAKARITÁST vállal házaspár lakásért. Beszél: magyar, német, román nyelven. Cím: Szakál, Velence-part 37. 11

A legjobb kivite ü. bőr-, feber- és vázombórdók, valamint berendezett kazetták és iskolatáskák detailban isaphatók engross ák mellett a Nagyváradi Bőrdárú és Laskagyárban Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18. Javításokat is vállalunk. Nagyváradi Bőrdárú és Laskagyár 894 Cuza Voda Szacsavay-utca) 18.

Megérkeztek
nagy választékban
Női kabátok
MODELL ÁRUHÁZ
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

KERESÜNK: két és három szobás lakásokat lelépéssel, butorozott szobákat, lehetőleg központban, sürgösen. — KÖLCSÖNÖKET k helyezzünk előnyös kamatláb és megfelelő fedezet mellett. BUTOROKAT, szőnyegeket, képeket, minden néven nevezendő értéktárgyakat bizományba elfogadunk és a leggyorsabban elhelyezzük. — HÁZAKAT, SZÖLLŐKET megvételre keresünk. A város minden részén beköltözhető házak ránk opcionálva eladók. — Saját érdekében minden adás-vételi, lakáscsere és bizományi ügyben csak a

905 „Crisana“-irodát
Str. Alexandri (Teleki-u.) 24. keresse fel!

SZÖVEG BÚTOROK RÉGISÉG
VÉTELE ÉS ELADÁSA.
ZONGORÁK LEOLÓÓBAN
STERNBERGNIÉ
ORADEA-MARE PIATA UNIRII NO 2

55

lej a valódi
Penkala íratónyomó

a Hegedüs Hirlapiroda
iroda berendezési osztályánál

GYERMEK-KÖCSIK
Szőke Miklós
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

Olvassa el a
következő é
dekes könyve
ket:

Babits: Irodalmi problémák 233
Benedek: Ady Breviarium 238
Jókai: Lélekidomár 237
Lambrecht: Mount-Everest ostroma 2340
Molnár A.: Wagner Breviarium 2
Molnár Ferenc: Doktor ur 233
Pásztor: Amerika Kanadától Párizs máig 2350
Strindberg: Utopiák a valóságban 2334
Twain: Ellopott fehér elefánt 2
Wedekind: Föld szelleme 2335
Sue Jenő: Bolygó zsidó. A, B, C, D.
Level: A névtelen sziget. 234
J. Conrad: Félvér. 2343.
Alorge: A tőzsde ura. 2344.
Hauf: Mesék. 2345.
Voltaire: Levelei. 2347.
Rochefoncauld: Gondolatok 2348.
Borrugh Tarzan visszatérése 2349.

HEGEDÜS
HIRLAPIRODA
kölcsonkönyvtár

(Kérjük, hogy ezeket az
számokat az előfizetők
katalógusba beírni szíveskedjenek)

Sonnenfeld Adolf részv. társaság